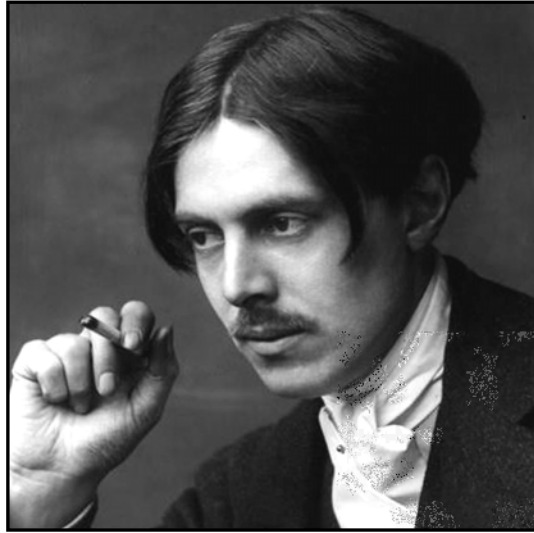

ווינדהם לוואיס

Wyndham Lewis (1882-1957)

"The scientists are in terror
and the European mind stops
Wyndham Lewis chose blindness
rather than have his mind stop"

(Ezra Pound, Canto CXV)

"אתה יכול לומר שאבא שלי היה אמריקאי, זה עניין שלך.
הייתי צייר, פסל, סופר, משורר, פילוסוף, עורך, חייל, אמן-מלחמה,
טָיִל, מרצה ועיתונאי. ובאשר ל'בני דורי' וידידי,
היו אלו ת.ס. אליוט, ג'ויס, פאונד ות.א. יום."

(לוואיס במכתב לידיד מ-1940)

– “באחד מבתי המרוח הלונדוניים נזדמן לנו לפגוש גם את הדמות המוזרה ביותר שבחוג מוזר זה, את וינדהם לואיס. ידענו, שהוא צייר, משורר, מספר ומסאי, אך יותר מכל אלה שונא-אדם ושונא-יהודים, בצורה פאטולוגית ממש; דמות גבוהה, לבושה שחורים עד לקצות אצבעותיו, סמוכה על זרוע ידיד מקרי, מפני שראייתו של לואיס כבר לקתה באותם הימים. לשם מה בא לאותו בית-מרוח? קודם כל מפני שהרגל זה היה שמור בידיו מזה שנים, ולא נגמל ממנו גם כשהזיקנה הכבידה אוכפה עליו. שנית, ודאי השתוקק שוב לריב-שפתיים ודוקא בעניני דמוקראטיה ודיקטאטורה, קידמה וריאקציה. תמונותיו, כספריו, לא היו מן הנמכרות ביותר. אבל לואיס ידע למשוך תשומת לב, בכתיבה סקאנדאליזונית. היה ידים של פאונד ואליוט, אך לדרגת כשרונם לא הגיע מימיו. וכשמת אותו איש, שכתב בין השאר “הככל האדם היהודים?”¹ – הספידוהו ברוב רגש וכבוד, לא רק בעתונות האנגלית. אלא גם בראדיו הבריטי.”

(אברהם שאנן, 'דבר', 3.1.1958)

– “ווינדהם לואיס הוא ללא ספק הנקרא והמוכר פחות מבין כל המודרניסטים הגדולים של דורו, דור שכלל את פאונד, אליוט, ג'ויס, לורנס וייטס; גם ציוריו, ניתן לומר, לא נטמעו בהצלחה מרובה יותר בקאנון החזותי. לואיס היה אישיות מלאת נוכחות עבור בני דורו, אך אנו שכחנו את הערצתם כלפיו. כיום בבריטניה, במקרה הטוב, הוא נותר אישיות לאומית ונקרא בעיקר כמעין אוולין וו שערורית ונפיץ הרבה יותר; שעה שבעולם, שמו נותר אות מתה, חרף מאמציהם המתמידים של יו קנר ואחרים לפנות לו מקום באיזה פאנתיאון מודרניסטי הסובב סביב פאונד.”

(פרדריק ג'יימסון, *Fables of Aggression*: Wyndham Lewis (1979)

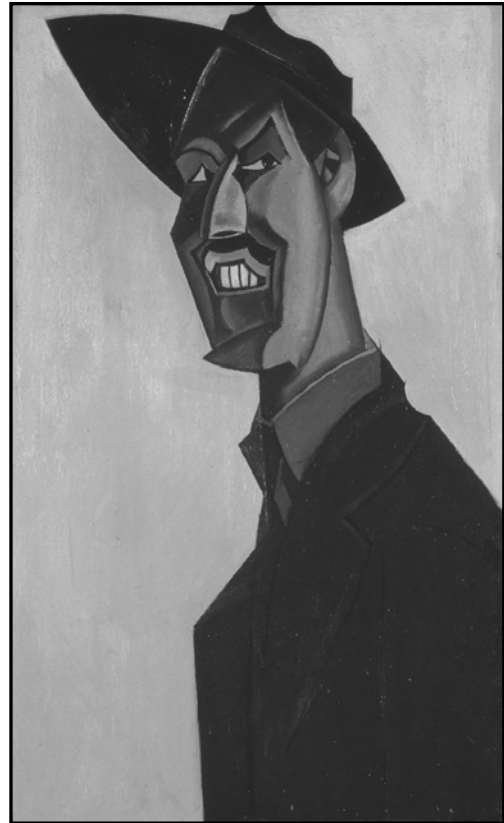
– “ווינדהם לואיס הוא צייר הדיוקנאות הטוב ביותר שישנו כיום, ושאי פעם היה.”

(וולטר סיקרט)

¹ למרבה הצער, ניכר שכותב הדברים לא עיין באמת בספרו של לואיס *The Jews, Are They Human?* (1939) ונסמך בעיקר על הכותרת המתריסה. למעשה, ספרו של לואיס יוצא כנגד האנטישמיות ומחשבת הגזע וכותרתו מתכתבת עם רב מכר מאותה התקופה העונה לשם – *The English, Are They Human?*. יתר על כן, ספרו של לואיס אף זיכה את מחברו בביקורת אוהדת בג'ואיש כרוניקל ובתואר המפוקפק “פילוֹשְׁמִי”, תואר של לואיס הזדרז לדחות מעליו.

דיוקנו של ת.ס. אליוט. 1938.

מר ווינגדום לואיס כטירון. דיוקן עצמי. 1920.

דיוקנו של עזרא פאונד. 1939.